

EDUCATIEF GRADUAAT IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES

TOETS NIEUWE OPLEIDING • ADVIESRAPPORT

4 JANUARI 2019

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie.....	4
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	6
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	6
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	7
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	11
2.4	Eindoordeel.....	12
3	Beoordelingsproces	13
4	Overzicht oordelen	14
	Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding	15
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)	16
	Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie	17
	Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten	18

1 Samenvattend advies van de visitatiecommissie

Naar aanleiding van het decreet¹ richt de Katholieke Hogeschool VIVES Noord en VIVES Zuid een nieuwe lerarenopleiding van 90 studiepunten (EC) in. Voor deze educatieve graduaatsopleiding voor het secundair onderwijs werd een sterk dossier samengesteld, met oog voor detail. Het integratieproces tussen de collega's van de specifieke lerarenopleiding CVO Creo campus Kortrijk en CVO VTI Brugge en de lerarenopleidingen secundair onderwijs van VIVES campus Brugge en campus Torhout is reeds een jaar geleden gestart. De resultaten van dit proces laten zien hoe ze samen elkaars expertise als een verrijking binnen de nieuwe graduaatsopleiding aanwenden.

Het panel vindt het waardevol, in functie van de integratie, dat voor deze opleiding al een duidelijke organisatiestructuur in de steigers staat, waarbij de hogeschool ervoor kiest om de graduaatsopleidingen te integreren in de studiegebieden. Deze graduaatsopleiding heeft een duidelijke groep van zijinstromers in het vizier. Ze focust op studenten die minstens drie jaar nuttige ervaring kunnen bewijzen in een technisch of praktisch vak en zet daarom extra in op flexibiliteit, maatwerk en LIO-banen.

De onderwijsvisie is duidelijk een gedeeld verhaal van de CVO's, de hogescholen en de KU Leuven, waarbij men streeft naar de 'bevlogen leraar'. Om deze visie duidelijk over te brengen aan de studenten en andere stakeholders heeft de opleiding de nodige energie vrijgemaakt om o.a. met behulp van een kijkkader aan alle betrokkenen te communiceren wat precies verwacht wordt van de gegradueerde leraar.

De visitatiecommissie (hierna commissie) heeft een realistisch beeld gekregen van het werkproces dat is ingezet om tot een evenwichtige invulling van de verschillende opleidingsonderdelen (OPO's) te komen. In deze opleiding kiest men voor ethische professionaliteit, praktijk en begeleiding als zwaartepunten. Om bij de studenten de beoogde waarden en eigenschappen te ontwikkelen hanteert deze opleiding een holistische en emancipatorische benadering, die volgens de commissie aansluit bij de verwachtingen van het werkveld en de studenten.

De opleiding bewaakt de accurate koppeling tussen de leerdoelen, werk- en evaluatievormen en ontwikkelt door integratie van theorie en praktijk een authentieke context, waarbinnen de graduaatstudent zich kan vormen tot de beoogde 'bevlogen leraar'.

De commissie vraagt om bij de verdere ontwikkeling van deze opleiding blijvend oog te hebben voor de specificiteit van de doelgroep en adviseert daartoe extra aandacht voor studentenparticipatie en voor de beschikbaarheid van didactische content voor het graduaatsniveau in het lesmateriaal en in de bibliotheken. Voor het ontwikkelen van de onderzoekvaardigheden van deze studenten beveelt de commissie aan om het onderscheid met het bachelor niveau goed te communiceren en te bewaken.

De commissie is overtuigd van de materiële voorzieningen en de aanwezige expertise bij de trekkers van deze nieuwe opleiding en waardeert het voornemen om specifiek voor deze opleiding een toetscommissie in te richten die internationale benchmarking beoogt.

¹ Decreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten (2018)

De commissie die de opleiding educatief graduaat in het secundair onderwijs heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier en de gesprekken die tijdens het toelichtend overleg zijn gevoerd.

Den Haag, 4 januari 2019

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding educatief graduaat in het secundair onderwijs van VIVES Noord en Zuid.

Peter Op't Eynde
(voorzitter)

Katrien Goossens
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

De commissie stelt vast dat de educatieve graduaatsopleiding naast de onderwijskwalificaties en de tien ontwikkelde DLR's (Zie bijlage 2) als basis, nog een opleidings specifieke doelstelling toevoegt rond 'ethische professionaliteit'. De opleiding streeft ernaar dat de rol van 'ethische professional' een grondhouding voor elke leraar wordt. Deze ethisch grondhouding vormt de basis van waaruit de andere rollen van het leraarschap zullen worden uitgevoerd. Iedere DLR is door het opleidingsteam vertaald naar een rol die is gekoppeld aan de beroepstaken van de toekomstige leraar. De OLR van 'ethische professionaliteit' krijgt gedurende de hele opleiding bij iedere beroepstaak de nodige aandacht. Hiermee komt de opleiding tegemoet aan de actuele eisen van het vakgebied en het beroepenveld.

De commissie krijgt de uitwerking te zien van het overzicht of (kijkkader) waarin alle DLR's en de toegevoegde OLR in competenties worden vertaald. De koppeling in dit kijkkader tussen de rollen van de leraar en de bijhorende beroepstaken, omschreven als een verzameling van competenties, bieden een leidraad voor de verdere uitwerking van de opleiding. Dit kijkkader zal dan ook aan alle stakeholders gecommuniceerd worden.

De uitwerking van deze opleiding verloopt volledig geïntegreerd in het studiegebied onderwijs en kan steunen op een duidelijke organisatiestructuur. Aan het hoofd van het studiegebied staat de studiegebied-directeur die zal zorgen voor de implementatie van de beslissingen uit het directiecomité, de studentengebiedenraad en de VIVES-raad. De graduaatsopleiding krijgt ook haar eigen toetscommissie en permanente onderwijscommissie (POC), die de curricula en het evaluatiegebeuren bekrachtigen en de kwaliteit van de opleiding bewaken.

De regelmatige benchmarking in binnen- en buitenland wordt door de opleiding zelf gezien als uitdaging.

Overwegingen

De commissie oordeelt dat de beoogde opleidings specifieke leerresultaten overeenkomen met de DLR's. De opleiding steunt hiervoor in essentie op de validering door de VLHORA. Aangezien deze DLR's het vertrekpunt vormen voor de verdere uitwerking van de opleiding werden volgens de commissie de actuele eisen en het internationale perspectief meegenomen. De toegevoegde OLR van de 'ethische professionaliteit' was reeds een focus van het CVO en voegt een waardevolle dimensie toe aan de DLR's. Tijdens het toelichtend gesprek is uitgelegd hoe de opleiding concreet met deze toegevoegde OLR aan de slag zal gaan. De commissie is overtuigd dat de opleiding met deze keuze inspeelt op de actuele en maatschappelijke tendensen. Het opleidingsteam geeft aan dat in het kader van deze OLR ook in de nodige interne professionalisering zal worden voorzien. De commissie adviseert de opleiding om deze toegevoegde OLR verder concreet in te vullen, om zo zichtbaarheid voor scholen, die vaak zelf ook met e waardeprofilering bezig zijn, te verhogen. Hieruit zou een gezamenlijk engagement kunnen ontstaan.

De opleiding geeft aan dat ze hier al mee aan de slag zijn gegaan, maar dat de resonantie met het beroepenveld, eventueel via koepelorganisaties, nog verder moet worden uitgebouwd en dat ze dit advies meenemen naar het POC. Vives heeft in de Bacheloropleiding ervaring met een dergelijke aanpak, waar gebruik van kan worden gemaakt.

Het ontwikkelde kijkkader is volgens de commissie een helder en hanteerbare leidraad voor alle betrokkenen om de leerresultaten te visualiseren en te kunnen situeren. De commissie is positief over de oprichting van een POC, waarin vertegenwoordigers van alle betrokkenen bij de opleiding zetelen. Ook wordt er specifiek voor de graduataten een toetscommissie opgericht die ook benchmarking mogelijk zal maken.

De commissie herkent in de uitwerking van de DLR's het Vlaamse kwalificatieniveau 5. Voor DLR 5 of de rol van de leraar als innovator en onderzoeker maakt de opleiding echter nog te weinig onderscheid tussen de specifieke opleidingsonderdelen voor niveau 5 t.o.v. niveau 6. De commissie doet daarom de aanbeveling om bij de verdere uitwerking van deze rol te focussen op het stimuleren van de onderzoekende houding via kritische reflectie op de praktijk (d.i. niveau 5). Het uitvoeren van actieonderzoek ziet de commissie meer als algemene onderzoekvaardigheden op niveau 6.

De commissie apprecieert de kritische zelfreflectie van Vives, die opgenomen werd in het informatiedossier; de geformuleerde positieve punten en uitdagingen getuigen van zelfkennis en openheid.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

De commissie stelt vast dat de opleiding voorziet in een transparant overzicht (of kijkkader) waarin iedere DLR wordt vertaald naar een rol van de leraar met beroepstaken en competenties, zodat de toekomstig gegradueerde leraar een duidelijk overzicht krijgt van wat er precies verwacht wordt. De 'bevlogen leraar' en de 'holistisch-emanipatorische benadering' die de opleiding voor deze leeromgeving voor ogen heeft, worden beschreven in een raamwerk, en gesymboliseerd door een spinner. Het raamwerk wordt opgebouwd vanuit drie contexten² en vier opleidingssporen³ die de speerpunten van de opleiding vormen. Dit spinner-model vormt het uitgangspunt voor de curriculumontwikkeling.

De opleiding voorziet in een opleidingstraject op maat van 90 EC. Het curriculum omvat 40 EC theorie en 50 EC praktijk (33 EC te behalen in het werkveld en 17 EC in de opleidingspraktijk). Het beschreven curriculum zet sterk in op kennis van vakinhouden en -didactiek, didactische vaardigheden, klasmanagement, diversiteit, grootstedelijke context, inzicht in organisatieprincipes van scholen en goed schoolbeleid.

De opleiding wordt aangeboden in een flex-traject en een LIO-traject. De termijn waarbinnen deze trajecten worden afgewerkt kan voor elke student naar wens worden aangepast.

² Drie contexten: leraar van lerenden, schoolbreed participeren en leraar in onderwijs en samenleving.

³ Vier opleidingssporen: meester in je vak, samen school maken, duurzame diversiteit, reflectie en onderzoek

Het is dus mogelijk om 60 EC in één jaar op te nemen, maar de opleiding verwacht hoofdzakelijk werkstudenten, die langer over de opleiding zullen doen. Voor zowel het flex- als het LIO-traject worden de opleidingsonderdelen gegroepeerd in fases, de studenten kunnen deze na elkaar opnemen, en kunnen makkelijk van het flex- naar het LIO-traject overstappen. De contactmomenten voor beide trajecten voor zowel het graduaatsniveau als het bachelorniveau worden zoveel mogelijk samen georganiseerd. De extra studiepunten voorzien in niveau 5 komen overeen met extra begeleiding.

De leerresultatenmatrix laat zien in welke OPO's de verschillende beroepstaken worden behandeld. Via de werkvormenmatrix kan worden nagegaan of de gekozen werkvormen afgestemd zijn op de beoogde leerresultaten van ieder opleidingsonderdeel. De opleiding stelt een continue koppeling tussen theorie en praktijk voorop. In de stageleerlijn wordt opgebouwd naar een actieve en zelfstandige lespraktijk, waarbij voor iedere OPO een handleiding wordt voorzien voor de student en de betrokkenen uit het werkveld.

De opleiding voorziet in trajectbegeleiding, instroombegeleiding, doorstroom- en uitstroombegeleiding en er is mogelijkheid tot bemiddeling door een ombudspersoon. Wat de stages betreft wordt zoveel mogelijk een vaste stagebegeleider ingezet die samen met een vakdocent/vakdidacticus het leerproces van de student in kaart brengt. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een digitaal portfolio waarin bevindingen van tussentijdse begeleidingsmomenten, supervisiegesprekken en stagebezoeken worden opgetekend.

De commissie stelt vast dat de opleiding de intentie heeft om een duurzaam stageconcept te ontwikkelen, waarbij de stageplaats mee bepaalt hoe de stages worden ingevuld. Hoewel de studenten vaak zelf de stageplaats zullen kiezen, zullen zij gestimuleerd worden om diverse ervaringen op te doen zodat de stage niet beperkt blijft tot één richting in één school. Met de diversiteitsstage bouwt de opleiding garanties in voor rijke ervaringen in meerdere contexten. Diversiteit wordt in dit OPO gedefinieerd als diversiteit in etniciteit, religie, gender, sociaal-economische status of maatschappelijk-cultureel engagement.

Naast de decretale diplomavereisten moet een student in een educatieve graduaatsopleiding een bewijs van nuttige ervaring in een technisch of praktisch vak van minstens drie jaar kunnen voorleggen. Voor de taalvoorwaarden is er een ondergrens voor toelating tot een Nederlandstalige graduaatsopleiding bepaald op niveau B1 volgens het Europees referentiekader. Studenten die niet in het bezit zijn van de bovenvermelde diploma's of getuigschriften zullen kunnen deelnemen aan een toelatingsproef. Een nieuwe, op VKS5-niveau geijkte proef wordt in 2018-2019 ontwikkeld binnen de associatie KU Leuven in samenwerking met de andere associaties. Studenten die slagen voor de educatieve graduaatsopleiding kunnen via een verkort programma het bachelorsdiploma leerkracht secundair onderwijs verwerven.

De nieuwe opleiding kan rekenen op het gekwalificeerd personeel van de CVO's, deze groep wordt aangevuld met lectoren (vooral vakdidactici) die actief zijn in de bacheloropleidingen in Torhout en Brugge. Dit team is in de omvang toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma. Reeds vanaf 2018-2019 wordt er ingezet op het professionaliseren van de lectoren die uit de voormalige SLO-opleidingen komen ter voorbereiding op de inkanteling in het hoger onderwijs.

De lessen vinden hoofdzakelijk plaats op de campussen Brugge, Kortrijk en Torhout. Alle leslokalen op de campussen zijn uitgerust met een dataprojector, een vaste computer of aansluitingsmogelijkheid voor een laptop. Overal in de gebouwen is er draadloze internettoegang en de nodige softwarelicenties zijn afgesloten. Verspreid over de campussen zijn er overlegruimtes voor studenten en personeel ter beschikking. Voor de lessen vakdidactiek zijn er specifieke praktijkruimtes aanwezig: een volledig uitgeruste keuken voor voeding-verzorging, een wellnessruimte voor bio-esthetiek, een kapsalon voor haartooi, ateliers voor mechanica en elektriciteit, een moderne-talenpracticum, aparte en aangepaste vaklokalen voor geschiedenis, fysica, biologie, aardrijkskunde, beeldende vorming en technologische opvoeding. Op alle campussen is steeds een uitgeruste bibliotheek en een spellenarchief aanwezig, met klantgerichte dienstverlening. Lectoren gebruiken diverse digitale tools, waaronder Toledo, om de studenten te informeren en om cursusmateriaal en opdrachten te verspreiden.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de opleiding vertrekt vanuit heldere kaders die beschreven worden in een spinner-model met navolgbare opleidingssporen. De opleiding gaat uit van een gematigd sociaal constructivistische visie op leren, de zelfdeterminatietheorie en constructieve alignment. Voor de commissie toont de leerresultatenmatrix duidelijk aan dat alle rollen en beroepstaken afgedekt worden in het curriculum, ze worden telkens in één of meerdere OPO's behandeld. Ook de aparte stageleerlijn schetst heldere verwachtingen voor de studenten en de begeleiders.

De commissie vindt de keuze die wordt gemaakt om flex- en LIO-trajecten te groeperen tijdens contactmomenten positief. De groepering van studenten over de trajecten heen (flex- en LIO-traject), alsook over de niveaus heen (5 en 6) sluit aan bij de visie omtrent samenwerken en diversiteit. Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding voldoende onderscheid wil blijven maken tussen de twee niveaus door extra uitdieping en coaching te voorzien, zodat de identiteit van de graduaatsopleiding wordt behouden.

De commissie krijgt tijdens de gesprekken een duidelijk beeld van het werkproces dat de opleiding hanteert om tot een evenwichtige invulling te komen van de verschillende OPO's. Hierbij vormt het kijkkader en het competentieboekje de leidraad om na te gaan of de hoofdlijnen van de algemene didactiek ook terugkomen in de vakdidactiek en in de evaluatie. Op deze wijze ontwikkelt de opleiding een gemeenschappelijke taal ter ondersteuning van de nieuwe professionele leergemeenschappen.

De commissie heeft vertrouwen in de trajectbepaling voor de instromende studenten, die een heel erg verschillend profiel kunnen hebben. Op elke campus zal een ankerfiguur aanwezig zijn die het intakegesprek met de student zal voeren om het passende traject te bepalen. Trajectbegeleiders zullen samen met de studenten en steunend op een aantal vooraf ingevulde vragenlijsten, in een intakegesprek het passende traject voor de student bepalen. Voor iedere OPO kan bepaald worden of deze via afstands- of contactonderwijs gevolgd wordt. In de uitwerking van de OPO's legt de opleiding de klemtoon op binnenklasdifferentiatie en blended leren, waarbij volgens de commissie de veelheid aan werkvormen een toonbeeld zijn van het teach-as-you-preach-principe. De opleiding beschikt over onderwijscoaches en onderwijstechnologen die vanuit VIVES nieuwe ontwikkelingen binnenbrengen en bijscholingen op maat organiseren.

De vervolfbegeleiding werd duidelijk beschreven en goed uitgedacht. Hoewel de studentenparticipatie goed ingebed zit in de hogeschool, ziet de opleiding het terecht als een uitdaging om ook de graduaatsstudenten te betrekken. Het is belangrijk deze groep te laten participeren zodat ook hun stem wordt gehoord. De commissie suggereert een begeleid participatieproces, zoals vaak in het secundair onderwijs gebruikt wordt.

De commissie waardeert het gewicht dat deze opleiding aan stage geeft, 50 EC op een totaal van 90 EC met een continue koppeling tussen theorie en praktijk. Voor de vormgeving van de stage werd de input van studenten en het werkveld meegenomen. Schoolbrede activiteiten krijgen aandacht binnen de stage en kunnen in overleg tussen de student en de mentor ingevuld worden. Deze dialoog wordt ondersteund door een raamkader dat ruimte biedt, zodat de school zelf de verwachtingen mee kan inkleuren. De commissie vindt dit een goede aanzet om samen te komen tot een antwoord op de vraag wat wenselijk is voor de leraar van de toekomst. Ook de vertegenwoordiging van het werkveld in het POC zal daaraan bijdragen. Wel zal de opleiding moeten bewaken dat de theoretische kaders zich doorzetten in de praktijk. Positief is de opname van een diversiteitsstage in het curriculum, waarmee het contact met verschillende doelgroepen minimaal verzekerd is.

De commissie vindt het positief dat er duidelijk wordt gezocht naar samenwerking over de opleidingen heen. Voor didactiek hebben de betrokkenen een eerste overleg gehad om te kijken wat de hogeschool en wat de CVO kan inbrengen. Vakdidactici worden samengebracht met de lectoren van algemene didactiek, zodat afstemming kan worden gezocht op het vlak van inhoud en van praktische organisatie. De commissie oordeelt dat op deze manier duidelijk naar een helder en gemeenschappelijk verhaal zal worden toegewerkt, maar vraagt wel , het onderscheid tussen de graduaats- en de bacheloropleiding te blijven bewaken. De commissie waardeert de reeds lopende professionaliseringactiviteiten voor de SLO -en Bachelor-lectoren die helpen een vlotte overgang te realiseren en tegelijk de eigenheid van de graduaatsopleiding de nodige aandacht te geven.

Volgens de commissie is het personeelsbestand voldoende gevarieerd en bekwaam om een kwaliteitsvolle opleiding te garanderen. Er is een multidisciplinair team voorhanden dat nu reeds begeleid wordt, zodat zij van bij de start van de nieuwe opleiding complementair zullen optreden als lerarenopleiders voor het graduaat.

De commissie is overtuigd van de materiële voorzieningen van deze instelling. Er zijn verschillende e-databanken beschikbaar, via een tutorial kunnen studenten en docenten leren hoe ze de verschillende bronnen kunnen raadplegen. Op de drie locaties is een bibliotheek aanwezig, deze zijn allemaal digitaal bereikbaar, net als alle andere bibliotheken van VIVES. Er zal wel nog werk moeten gemaakt worden van de aanvulling van niveau 5 content. Ook de CVO's hebben een bibliotheek.

Oordeel: voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

Deze opleiding kiest ervoor om de student in zijn totaliteit te evalueren. Hiermee wordt de algemene toetsvisie van VIVES gevolgd. Het doel van de toetsing is tweevoudig. Enerzijds is de toetsing erop gericht vast te stellen of de student alle leerdoelen beheerst en zodoende over de vereiste kennis, vaardigheden en attitudes beschikt. Anderzijds wordt de toetsing zo vormgegeven dat deze stimuleert tot leren en tot reflectie op ervaring en ontwikkeling. Het toetsbeleid steunt op drie speerpunten. Voor de eerste speerpunt, toetsen als motor van het leerproces, worden studenten bij hun eigen evaluatie betrokken. In een assessmentportfolio kan de student de bewijskracht verzamelen voor de eindevaluatie die competentiegericht en holistisch is. Op die manier richt de opleiding het evalueren in ten dienste van het leren en de talentontwikkeling. Voor de tweede speerpunt wil de opleiding de aanwezige praktijkcomponent gebruiken als authentieke context voor evaluatie. Voor de derde speerpunt zal de beoordeling steeds gebeuren door verschillende beoordelaars, aangezien toetsen als een gedeelde verantwoordelijkheid wordt gezien en de autonomie van de lector overstijgt.

In het academiejaar 2019-2020 zal een toetscommissie geïnstalleerd worden die in opdracht van het POC de kwaliteit en de coherentie van de evaluatie bewaakt. Deze commissie zal ook instaan voor de implementatie van het toetsbeleid in de opleiding. Het OER van de hogeschool zal worden aangepast aan de eigenheid van de graduaatsopleiding en vormt samen met de ECTS-fiches het toetskader.

De integratie tussen theorie en praktijk bereikt haar eindstadium in het assessmentportfolio. Verschillende assessoren zullen het portfolio beoordelen op ontvankelijkheid, kwaliteit van de zelfevaluatie en kwaliteit van de bewijskracht. De assessoren zullen in overleg en gebruikmakend van een beoordelingsstandaard, het geheel aan competenties beoordelen en terugkoppelen aan de student, onderbouwd met een syntheseverslag.

Overwegingen

Voor de commissie is de relatie tussen de leerdoelen en de toetsen helder. De opleiding heeft een toetsingsbeleid met diverse sterke punten, waaronder de actieve rol van de student in zijn eigen evaluatie, de implementatie in authentieke contexten en het breed evalueren met verschillende instrumenten, verschillende actoren op verschillende tijdstippen.

De commissie vindt het positief dat specifiek voor de graduaatsopleiding een toetscommissie zal worden opgericht, waarmee wordt aangesloten op de reeds aanwezige structuur van de hogeschool.

Vertegenwoordigers van deze opleiding maken deel uit van de stuurgroep voor lerarenopleiders in de eigen praktijk. Docenten uit de CVO en VIVES hebben aan de Masterclass conglomeraat Gent voor lerarenopleiders deelgenomen.

Oordeel: voldoende

2.4 Eindoordeel

De commissie beoordeelt elk van de generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende en bijgevolg is ook het eindoordeel voor de opleiding educatief graduaat in het secundair onderwijs voldoende.

De commissie heeft een sterk dossier kunnen inkijken, waarin er duidelijk gekozen wordt voor samenwerking en waarbij de betrokken instellingen elkaars sterktes erkennen en zien als verrijking. De toevoeging en invulling van de ethische professionaliteit als leerresultaat onderstreept de heldere visie op het toekomstig leraarschap. Wat de leerresultaten rond onderzoekende vaardigheden op niveau 5 betreft, doet de commissie de aanbeveling om hierbij te focussen op het stimuleren van de onderzoekende houding via kritische reflectie. De toekomstige graduaatstudent in de VIVES-hogeschool zal uitgedaagd worden in authentieke contexten sturing te geven aan het eigen vormingsproces. Hiermee beoogt de opleiding het leven-lang-leren van de gegradueerde te stimuleren. De commissie meent dat op basis van de huidige plannen, dit team met oog voor detail, kritische reflectie en een duidelijke visie op macro-, meso-, en microniveau, een goede graduaatsopleiding kan neerzetten.

3 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Kader Toets Nieuwe Opleiding specificatie Educatieve Graduaatsopleiding en Educatieve Masteropleiding”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 8 juni 2018.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het vooroverleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een vooroverleg op 21 november 2018 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid.

Het toelichtend gesprek vond plaats op een opleidingsonafhankelijke locatie te Brussel op 21 november 2018 om 8:45 uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- An Derycke, directeur CREO en toekomstig opleidingshoofd educatieve graduaatsopleiding VIVES Noord en Zuid
- Noël Selis, studiegebieddirecteur studiegebied onderwijs VIVES, campus Kortrijk, Torhout en Brugge
- Stéphanie Van Marcke, opleidingsverantwoordelijke SLO CREO Kortrijk
- Dennis Monte, opleidingsverantwoordelijke SLO VTI Brugge
- Amélie Fauquant, opleidingshoofd bachelor secundair onderwijs VIVES, campus Brugge
- Evelien Geurts, opleidingshoofd bachelor secundair onderwijs VIVES, campus Torhout
- Ingrid De Weder, verantwoordelijke stage en LIO, SLO Creo, Kortrijk

Tijdens dit gesprek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld.

Tijdens een besloten nabespreking op 21 november 2018 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de vier generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 4 januari 2019.

4 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3. Te realiseren eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding

Naam, Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Katholieke Hogeschool VIVES-Zuid Katholieke Hogeschool VIVES-Noord Doorniksesteenweg 145 B-8500 KORTRIJK +32 (0)56 26 41 60 www.vives.be
Naam, functie contactpersoon	Noël Selis, Studiegebieddirecteur Onderwijs
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Educatief graduaat in het secundair onderwijs
Afstudeerrichtingen	-
Niveau en oriëntatie	Graduaat
(Bijkomende) titel	-
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	Education
Opleidingsvarianten:	<ul style="list-style-type: none">• Flex-traject• LIO-traject
Onderwijstaal	Nederlands
De vestigingen waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none">• Brugge• Kortrijk• Torhout
Studieomvang (in studiepunten)	90
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgopleidingen	Bachelor in het secundair onderwijs

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

1. De educatief gegradueerde voor secundair onderwijs formuleert concrete doelstellingen, ontwerpt krachtige leeromgevingen en gebruikt passende werkvormen en evaluatiemethodieken ter ondersteuning van het leer- en ontwikkelingsproces. Hij differentieert in functie van de klasgroep en de individuele leerlingen.
2. De educatief gegradueerde voor secundair onderwijs geeft mee vorm aan een positief en ondersteunend leer- en leefklimaat. Hij geeft aandacht aan attitudevorming bij leerlingen en bereidt ze voor op het functioneren op de arbeidsmarkt en op maatschappelijke participatie. Hij gaat gepast om met diversiteit.
3. De educatief gegradueerde voor secundair onderwijs beheerst de domeinspecifieke vakinhoudelijke en vakdidactische basiskennis. Hij vertaalt deze inhouden gestructureerd en praktijkgericht naar de leerlingen en gebruikt hierbij zijn relevante praktijkervaring. Hij geeft daarbij aandacht aan een correcte en gepaste taal. Hij ondersteunt leerlingen in hun studie- en beroepskeuzeproces.
4. De educatief gegradueerde voor secundair onderwijs organiseert een veilige en efficiënte werk- en leeromgeving. Hij voert administratieve taken correct uit.
5. De educatief gegradueerde voor secundair onderwijs professionaliseert zich en past nieuwe vakgerichte ontwikkelingen toe in zijn onderwijspraktijk. Hij reflecteert kritisch op het eigen functioneren en stuurt zichzelf bij.
6. De educatief gegradueerde voor secundair onderwijs beheerst de basisvaardigheden om, aangepast aan de context, te communiceren met ouders met respect voor diversiteit.
7. De educatief gegradueerde voor secundair onderwijs neemt zijn verantwoordelijkheid op in het team en neemt deel aan het overleg rond de pedagogische en (vak)didactische aanpak. Hij neemt in het schoolteam initiatieven om het pedagogisch project mee te realiseren.
8. De educatief gegradueerde voor secundair onderwijs beheerst de basisvaardigheden om te communiceren met externe partners.
9. De educatief gegradueerde voor secundair onderwijs kan in gesprek gaan over zijn beroep en de plaats daarvan in de samenleving. Hij kan deelnemen aan het maatschappelijk debat rond onderwijskundige thema's.
10. De educatief gegradueerde voor secundair onderwijs benadert met een open geest ontwikkelingen op sociaal-politieke, sociaal-economische, levensbeschouwelijke, cultureel-esthetische en cultureel-wetenschappelijke domeinen.

Datum validatie: 15 oktober 2018

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

De beoordeling is gebeurd door een visitatiecommissie aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Peter Op 't Eynde (*voorzitter*), Regiodirecteur van de pedagogische begeleiding Katholiek Onderwijs Vlaanderen voor de regio Mechelen-Brussel en lid van het directieteam van Katholiek Onderwijs Vlaanderen;

Mieke Lunenberg (*commissielid*), Van 1988 tot 2014 verbonden aan de lerarenopleiding van de Vrije Universiteit Amsterdam. Co-projectleider voor de ontwikkeling van de kennisbasis van de Vereniging voor Lerarenopleiders (VELON) en mede-initiator van de opleiding voor opleiders in Nederland. In 2013 richtte ze mee het International Forum for Teacher Educator Development op.

Ilse Stroobants (*commissielid*), directeur van het Sint Maria Instituut te Geel;

Dirk Desaeveer student Specifieke Lerarenopleiding, wat combineert met zijn job aan Artesis-Plantijn Hogeschool waar hij werkt op de studentgerichte diensten (*commissielid*)

De commissie werd bijgestaan door:

- **Pieter Caris**, beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator.
- **Katrien Goossens**, extern secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode.

Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- Aanvraagdossier TNO Educatief graduaat in het secundair onderwijs

Bijlagen bij het aanvraagdossier:

- Bijlage 1. De domeinspecifieke leerresultaten en het toegevoegde beoogde opleidingsspecifiek leerresultaat
- Bijlage 2. Een schematisch programmaoverzicht; flex- en LIO-traject
- Bijlage 3. Een inhoudsbeschrijving van de programmaonderdelen (ECTS-fiches), met vermelding van de beoogde leerresultaten, onderwijs-/werkvorm(en), wijze van toetsing en toetscriteria, literatuur (verplicht/aanbevolen), aantal studiepunten
- Bijlage 4. Een beschrijving van het personeel: de beoogde profielen en korte curricula vitae
- Bijlage 5. Overzicht van de contacten met het werkveld
- Bijlage 6. Onderwijs- en examenregeling
- Bijlage 7. Verklaring van beschikbaarheid benodigde financiële middelen voor de volledige opleiding

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de toetsing van de nieuwe opleiding educatief graduaat in het secundair onderwijs.

